

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

HU

Beszéd

2020. november 10.

Beszéd – Klaus-Heiner Lehne, az Európai Számvevőszék elnöke

Az Európai Számvevőszék 2019. évi éves jelentésének bemutatása
az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága előtt

2020. november 10.

Eltérés esetén az elhangzott
szöveg érvényes.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Tisztelt Elnök asszony (Hohlmeier asszony),

tisztelt mentesítésért felelős előadók és árnyékelőadók,

tisztelt képviselők,

tisztelt Biztos Úr (Hahn úr),

tisztelt Tanácsi Elnökség,

hölgyeim és uraim!

Örömömről szolgál, hogy ma itt lehetek Tony Murphy kollégámmal, akit Önök már ismernek, de aki ma először jelenik meg Önök előtt mint az éves jelentésért felelős számvevőszéki tag.

Az idei év soha nem látott **kihívásokkal** szembesít bennünket. Az Európai Unióra mindig is igaz volt, hogy a **nagy válságok nagy előrelépésekhez** vezetnek, és olyan újításokat eredményeznek, amelyeket még pár hónappal korábban sem hittünk volna lehetségesnek.

Ezért miközben én itt bemutatom Önöknek a Számvevőszék 2019. évi éves jelentését, mindnyájan szem előtt tartjuk azokat a TPK-val és a Next Generation EU-val kapcsolatos, fontos határozatokat és megállapodásokat is, amelyek **a következő hét évre** meghatározzák az Unió kiadásait és pénzgazdálkodását.

Az Európai Unió független külső ellenőreként a COVID-19 világjárvány kitörése óta minden tőlünk telhetőt megteszünk, hogy **továbbra is eredményesen ellássuk uniós közpénzellenőrzési feladatainkat**.

Mit állapítottunk meg?

A kiadásokkal kapcsolatban úgy becsüljük, hogy az átfogó hibaarány **stabil** maradt: 2018-ban 2,6% volt, 2019-ben **2,7%**. Ez természetesen egy összesített adat, a különböző szakpolitikai területek között jelentős eltérések vannak.

A „**Versenyképesség**” területen becslésünk szerint 4%-kal nőtt a hibaarány, főként nem támogatható kiadások elszámolása miatt. Amint évek óta ismételjük, a helyzet orvoslásában alighanem hasznosnak bizonyulna a személyi költségekre vonatkozó bonyolult szabályok további egyszerűsítése. Áttekintettük a

Bizottság és az általa megbízott külső ellenőrök által végzett ellenőrzéseket is, és csak részben találtuk őket megbízhatónak – ezen a téren még van hová fejlődni.

A „**Természeti erőforrások**” terület kapcsán javulást észleltünk, a becsült hibaszint 1,9%-ra csökkent, ami a kontrollrendszerből származó egyéb bizonyítékokkal együtt arra enged következtetni, hogy ezen a területen a hibaszint a lényegességi küszöb közelében marad. Ez **jó hír**, különösen a közvetlen kifizetések tekintetében, hiszen ezek a – főként a gazdálkodók által bejelentett mezőgazdasági terület nagyságán alapuló – kifizetések teszik ki a fejezet kiadásainak 70%-át (tehát nagy többségét), és itt a hibaszint **jóval elmarad** a lényegességi küszöbtől. A vidékfejlesztés, a piaci intézkedések, a halászat és az éghajlatvédelmi fellépések esetében azonban, amelyek a fejezet kiadásainak fennmaradó 30%-át adják, továbbra is lényeges a hibaszint. Ami a nemzeti **tanúsító szervek** 2015 óta kibővített szerepkörét illeti, megismételtük néhány ellenőrzésüket, és azok bizottsági értékelésével összhangban mi is úgy látjuk, hogy van még rajtuk javítanivaló.

Az „**Igazgatás**” területen az elmúlt két évhez hasonlóan most sem találtunk lényeges hibát.

Ami a „**Kohézió**” területet illeti, ahol a **nemzeti ellenőrző hatóságok** kulcsszerepet játszanak a bizonyossági és kontrollkeretrendszerben, 18 ilyen hatóság munkáját vizsgáltuk felül, és továbbra is találtunk olyan hibákat, amelyeket azoknak nem sikerült feltárniuk. A hibaarányt ezen a területen **4,4%**-ra becsüljük, figyelembe véve a tagállami hatóságok korrekcióit, ami alacsonyabb, mint tavaly volt, de még mindig lényeges. Az ellenőrző hatóságok által fel nem tárt hibák a **Bizottság** hibaarányra vonatkozó becsléseiben is tükröződnek, csakúgy, mint a két illetékes bizottsági főigazgatóság (DG REGIO és DG EMPL) által bejelentett fennmaradó hibaarányokat érintő hiányosságok (a kifizetésekor kockázatosnak minősülő összeg aránya a két főigazgatóságnál: 3,1%, illetve 2,2%); ezért úgy véljük, hogy **ezek a becslések alacsonyabbak a valóságnál**. Ha a nemzeti hatóságoknak és a Bizottságnak sikerülne ezt megoldaniuk a következő években, akkor **jobban tudnánk támaszkodni** a tagállami ellenőrző hatóságok munkájára és annak eredményeire, sőt akár **tanúsíthatnánk** is azok értékelését. De sajnos még nem tartunk itt. Tudom, hogy a Bizottság szilárdan eltökélte, hogy eléri ezt a célt, és minden szinten komoly erőfeszítéseket kell tennünk, ha meg akarjuk valósítani azt.

Miért beszélek ennyit a kohézióról?

Nagyon egyszerű: évek óta különbséget teszünk azon kiadások között, amelyeket **magas kockázatúnak** (ilyen például a kohézió), illetve alacsony kockázatúnak ítélnék. A magas kockázatú kiadásoknál a becslések szerint továbbra is **4,9%** a lényeges hibák aránya (2018: 4,5%).

Mi történt tehát 2019-ben? Azon túl, hogy néhány területen marginálisan javultak vagy romlottak az eredmények, a szakpolitikai területeken nem következett be **érdemi** változás, és az utólagos ellenőrzéseket továbbra is hiányosságok jellemezték.

Ugyanakkor nőtt a magas kockázatú kiadások – különösen a kohéziós kiadások – **aránya**, amely immár eléri az 53%-ot. Ez önmagában nem probléma, sőt jó dolog, és el is várjuk, hogy nőjenek a kohéziós kiadások. Emiatt senkit nem kell hibáztatni. A kohéziós kiadások növekedése miatt azonban most már ellenőrzési sokaságunk legnagyobb részét lényeges hibaszint jellemzi – vagyis a hiba immár általános érvényű. Ezért határozott a Számvevőszék úgy, hogy a 2019. évi pénzügyi évre nézve az előző évek korlátozott véleményétől eltérően **elutasító véleményt** ad a kiadásokról.

Ezt **nem** kizárólag a Bizottság számlájára írjuk, végtére is az uniós kiadások mintegy 74%-át a **tagállami hatóságok** kezelik. Minden szervezetnek megvan a maga helye a láncon belül, és nem lenne értelme túlságosan leegyszerűsíteni a képet.

Véleményünk egyben **nem** jelenti azt sem, hogy **visszalépés** történt volna a pénzgazdálkodás terén, miután három éven át hitelesítő véleményt tudtunk adni a kiadásokról. Ha visszatekintünk, egy évtized távlatából elmondható, hogy nagyon sokat fejlődtünk, és **nincs szó visszalépésről**, csupán arról, hogy bizonyos területeken **állandósuló strukturális problémák** tapasztalhatók, amelyekkel foglalkozni kell. **Egyértelmű és egyszerű szabályokra** van szükségünk az uniós pénzgazdálkodás valamennyi területén, és **eredményesen kell ellenőrizni** a források felhasználását és a tervezett eredmények elérését.

Átfogó következtetésünknel és összevont adatainknál fontosabb a kézzelfogható valóság és a különböző kiadási területekkel kapcsolatos számos következtetésünk, amelyek **igen sokfélék**, és javaslom, hogy amikor a következő hetekben és hónapokban a Parlament mentesítési határozatának előkészítésén dolgoznak majd, fordítsanak kiemelt figyelmet ezekre a területekre.

Tisztelt Elnök Asszony, hölgyeim és uraim!

Folyamatban van a **következő pénzügyi ciklus** kidolgozása. Az elkövetkező években a tervek szerint szinte megduplázzuk az uniós kiadások összegét – ez egyszer túlzás nélkül beszélhetünk történelmi fordulatról. Ezért kérem Önöket: **vonjuk le a tanulságokat és okuljunk belőlük**, hogy a lehető legjobb rendszert vezethessük be a TPK-t és a Next Generation EU-t illetően. Az Unió csak egyszer kap ilyen esélyt.

Védjük meg az Unió pénzügyi érdekeit a szabálytalanságoktól és a csalástól! Tudom, hogy a CONT bizottság erős szövetségesünk ebben. 2019-ben kilenc olyan csalásgyanús esetet jelentettünk be az OLAF-nak, amelyre ellenőrzéseink során bukkantunk, és remélem, hogy hasonlóan szoros kapcsolatot ápolhatunk majd az Európai Ügyészséggel is, amint az végre (egyelőre 22 országban) megkezdte működését. A Szerződések arra kötelezik a tagállamokat, hogy **hatékony és független igazságszolgáltatási rendszereket** működtessenek, amelyek ugyanolyan eltökélten védik az Unió pénzügyi érdekeit, mintha azok magának az országnak az érdekei lennének. Tudom, mennyire segítette az Önök bizottságának elkötelezettsége a társjogalkotók múlt heti fontos politikai megállapodását, amely a Számvevőszék korábbi véleményében megfogalmazott több ajánlást is magában foglal. Ehhez külön is gratulálok Sarvamaa úr társelődónak.

Tanuljunk a múlt történéseiből, és **minél előbb** indítsuk el az új pénzügyi ciklust. Természetesen fontos, hogy helyesen járjunk el, de ne felejtsék el azt sem, hogy 2019 (a jelenlegi hétéves költségvetés utolsó előtti éve) végéig még csak 40%-át fizették ki a hétéves időszakra előírányzott uniós finanszírozásnak, sőt néhány tagállam még a harmadát sem – az ellenőrzésről szóló rövid összefoglalónkban megtalálják az országonkénti bontást tartalmazó áttekintő táblázatot. Amint látják, a gyakorlatban **az uniós források felhasználása** nem szűnő problémát jelent, függetlenül a politikai szinten megfogalmazott céloktól és követelményektől. Ennek nyomán hatalmasra duzzadt a fennálló kötelezettségvállalások szintje, és 2019 végére elérte a 298 milliárd eurót: ezt a problémát megfelelő eszközökkel kezelni kell nem csak a jelenlegi, hanem az új TPK során is.

Hölgyeim és uraim, beszédem végére értem.

A jelenlegi válságos időkben hatalmas felelősség nehezedik a tagállamokra és az Európai Bizottságra, hogy gondosan és hatékonyan kezeljék az Unió pénzügyeit. Ez évi jelentésünk szerint, amelyet ma megvitathatok Önökkel, **még több erőfeszítésre** lesz szükség. Önöket mint közvetlenül megválasztott parlamenti képviselőket pedig **komoly felelősség** terheli azért, hogy a jogalkotási és politikai kontrolljuk gyakorlása révén biztosítsák ennek sikerre vitelét.

Köszönöm figyelmüket!